

„Sveti Duh je treće lice Božanstva“ – Elena Vajt

Slavoljub Vulićević, jvulicevic@gmail.com

Sadržaj:

Uvod.....	2
Otac i Sin su „osobe“ i imaju „ličnost“	2
Pioniri i pitanje Boga kao „osobe“ i onoga koji ima „ličnost“	2
Elena Vajt naglašava individualnost Oca i Sina	3
Sveti Duh je „osoba“ i ima „ličnost“ – On je „treće lice Božanstva“	7
Duh Sveti je personifikacija (oličenje) Hrista	10
Sveti Duh nijer Hristos iako je Njegova personifikacija.....	13
Hristov Duh – Božji Duh	13
Značenje reči „lice“, „osoba“ ili „ličnost“	14
Značenje reči u rečniku	14
Teološko značenje reči „lice“, „osoba“ ili „ličnost“	16
Tabela kako Elena Vajt upotrebljava „lice“, „osoba“ i „ličnost“ kada govori o Ocu, Sini i Svetom Duhu	19
Zaključak	20
Dodatak – Originalne kopije izjava Elen Vajt u vezi Svetoga Duha	20
„Tri žive osobe nebeskog tria, Otac, Sin i Sveti Duh“ (transkript) MS21, 4:	21
„Tri zasebna predstavnika, Otac, Sin i Sveti Duh (transkript) MS27a 7:	22
„Tri osobe, Otac, Sin i Sveti Duh“ (transkript i rukopis) MS57, 1900:.....	23
„Sveti Duh je osoba“, „Sveti Duh ima ličnost“, Sveti Duh je božanska osoba“ (transkript i rukopis) MS20 9:	24
„Sveti Duh je treće lice Božanstva“ (transkript) Letter 8, 1896:	26

Uvod

U svojoj knjizi „Čežnja vekova“ iz 1898. godine, na strani 671, Elena Vajt za Svetoga Duha piše da je „Treće lice Božanstva“¹ („the Third Person of the Godhead“ DA 671) . U manuskriptu 20 od 1906. godine, na strani 9, u dva pasusa, Elena Vajt je napisala sledeće tri izjave: „Sveti Duh je osoba“ („The Holy Spirit is a person“), „Sveti Duh ima ličnost“ („The Holy Spirit has a personality“) i „On mora isto tako da bude Božanska osoba“ („He must also be a divine person“ MS20-1906 strana 9)².

Pažljivi čitaoci Biblije će brzo zapaziti da se ni jedna od tih izjava o Svetom Duhu ne nalazi u Bibliji na način kako je ona to izrazila. Biblija nikada ne opisuje Svetoga Duha direktnim izjavama da je On „lice“ ili „osoba“, „treće lice“ ili kao Onoga koji ima „ličnost“. Zašto Elena Vajt koristi ove reči u tim izjavama i šta je njima htela da kaže u vezi Svetoga Duha?

Pokušaćemo da nađemo odgovor na ovo pitanje tako što ćemo razmatrati razne izjave koje je Elena Vajt davala o Svetom Duhu, kao i upoređivanje tih izjava sa izjavama o Ocu i Sinu. Nadam se da ćemo nakon pregleda ključnih citata, moći da dođemo do pravog značenja ovih izraza zasnovanog na njenim spisima, a ne na proizvoljnom tumačenju ovih reči.

Otac i Sin su „osobe“ i imaju „ličnost“

Ono što možemo da primetimo kada pretražujemo spise Elene Vajt u vezi upotrebe ovih reči je, da ne samo da je govorila da je Sveti Duh „lice“ ili „osoba“ i da ima „ličnost“, nego je iste takve izjave davala i za Oca i Sina. Otac i Sin su „lica“ ili „osobe“ i imaju „ličnost“: „Otac je osoba i Sin je osoba“ („God is a person, and Christ is a person“ MS46 1904), „Otac i Sin, svaki imaju ličnost“ („The Father and the Son each have a personality.“ 9T strana 68 1909). Zbog čega ovo insistiranje na „osobi“ i „ličnosti“ i šta Elena Vajt želi da naglasi time u vezi Oca i Sina?

Pioniri i pitanje Boga kao „osobe“ i onoga koji ima „ličnost“

Kada pogledamo neke izjave ranih pionira adventističke crkve, naročito u vezi verovanja u Trojstvo, tj. Božje prirode, videćemo da njihova glavna primedba koje su imali u vezi Trojstva je upravo pitanje ličnosti Boga i njegove prirode. Zapazimo nekoliko izjava od najpoznatijih vođa adventističkog pokreta u formativnim godima, u vezi Trojstva i kako oni povezuju verovanje u Trojstvo sa uništavanjem „ličnosti Oca i Sina“:

¹ U ovom radu englesku reč „person“ prevodimo kao „osoba“, „lice“ ili „ličnost“. Englesku reč „personality“ prevodimo kao „ličnost“.

² Originalan rukopis kao i transkript ove stranice iz Manuskripta se može naći na kraju ovog dokumenta.

“Ovde možemo da pomenemo Trojstvo, koje ukida ličnost Boga i Njegovog Sina Isusa Hrista.” (James White, Review and Herald, Dec 11, 1855, p. 85)

“Doktrina o Trojstvu je bila uspostavljena u Nikeji 325. godine. Ova doktrina uništava ličnost Boga i njegovog Sina Isusa Hrista.” (J. N. Andrews, Review, March 6, 1855)

“Što se tiče Trojstva, ja sam zaključio da je nemoguće za mene da verujem da je Isus Hristos, Očev Sin, isto tako bio Svemoćni Bog, Otac, jedno te isto biće.” (Joseph Bates, Autobiography – Battle Creek, 1868, 205)

Odakle ova ideja kod Adventističkih vodja da Trojstvo uništava „ličnost“ Oca i Sina? Ako pogledamo adventističko učenje o Trojstvu, videćemo da ono upravo naglašava ličnost Oca i Sina. Te izjave su zasnovane u religioznim kretanjima u vreme 19. veka a naročito nakon 1844. godine kada se Hristos nije pojavio.

Postojala je tendencija u to vreme u religioznom društvu, da se spiritualno tumače neke biblijske istine. Na priemer, neki su počeli da propovedaju da Hristos nije trebao da dođe telesno i vidljivo, nego je to duhovni ili spiritualni dolazak. Tako, vidimo da Džejms Vajt u jednom trenutku optužuje “spiritualiste” da dovode u pitanje čak i postojanje Oca i Sina kao dve odvojene, doslovne ličnosti (Džejms Vajt, Day-Star, Jan. 24, 1846, 25). Elen Vajt opisuje ovaj problem na sličan način: “Puno puta sam videla da duhovni pristup oduzima slavu Neba i da su predstava Davidovog trona, kao i prekrasne Isusove ličnosti u umovima mnogih uništeni u vatri spiritualizma.” (“I have often seen that the spiritual view took away the glory of heaven, and that in many minds the throne of David, and the lovely person of Jesus had been burned up in the fire of spiritualism” Spiritual Gifts, vol. 2 [1860], 74.).

Sa druge strane, u doba prosvetljenja, sam Bog Otac je u očima mnogih izgubio karakteristike ličnog bića.

Sva ta shvatanja religioznog okruženja u kome su se oni nalazili, nam daju ideju o razlozima zašto su oni insistirali na „ličnostima“ Oca i Sina. Adventističke vodje su želele da prihvate samo biblijsko shvatanje Boga, kao realnog Bića, doslovno zasebne osobe od Isusa Hrista kao drugog lica sa odvojenim ličnostima. To shvatanje je bio jedini način da se izbegne spiritualiziranje koje je zahvatilo hrisćanski svet onog vremena u Americi.

Svakako, kada pogledamo učenje o Trojstvu, onako kako je adventistička crkva verovala u celom svom razvojnem periodu ove istine pa sve do danas, poricanje ličnosti i individualnosti Oca i Sina, nikada nije bilo u pitanju.

Elena Vajt naglašava individualnost Oca i Sina

U skladu sa preokupacijom pionira da se bore protiv spiritualizovanja i poricanju zasebnih ličnosti Isusa Hrista i Boga Oca, i Elena Vajt u svojim spisima zastupa istu ideju koju su i crkvene vođe imale a koju smo videli u gore navedenim izjavama. Ona isto tako naglašava da iako je Isus Hristos odraz nebeskog Oca, iako je rekao da su jedno, to u svakom slučaju ne poništava individualnost Isusa Hrista kao zasebne

osobe sa svojom vlastitom ličnošću. Njihovo jedinstvo ni u kojem slučaju ne uništava njihovu individualnost. Zapazimo sledeće izjave koje pobijaju spiritualizovanje Boga i njegove ličnosti:

“Ekstremni pogledi o 'Bogu u prirodi' potkopavaju temeljne istine o Božjoj ličnosti i službi anđela. Zbunjena masa spiritualističkih ideja zauzima mesto vere u ličnog Boga. Ja ne učestvojem ni najmanje u nekim principima koji se sada podržavaju.“ (“Extreme views of “God in nature” undermine the foundation truths of the personality of God and the ministration of angels. A confused mass of spiritualistic ideas takes the place of faith in a personal God. I take no stock whatever in some of the principles that are now being advocated.” Letter 271b, 18. September, 1903)

Zapazimo u gornjem citatu da spiritualističke ideje potkopavaju temelje istine o Božjoj ličnosti. Bog Otac je stvarna osoba a ne neka bezlična kosmička sila koja vlada u svemiru. Ideja o bezličnom bogu koji prožima sve je takođe bila pristupa i u panteizmu:

“Mi ne možemo naći reči da prikladno objasnimo najnoviji razvoj ideja koje neki podržavaju. One sadrže niti panteizma. Te ideje su tako pomešane sa istinom da je istina poništena. Te varljive teorije predstavljaju poricanje Božje ličnosti, Hristovog pomirenja i Njegovog rada u Svetinji. One oduzimaju vitalne principe koji su nas učinili zasebnim narodom” (“We cannot find words fitly to explain the latest development of ideas held by some. They contain threads of pantheism. These ideas are so mixed with the truth, that the truth is made of no effect. These specious theories constitute a denial of the personality of God, the atonement of Christ and His work in the sanctuary. They take away the vital principles which have made us a separate people.“ MS 8, 1914)

Očigledno je da je Elena Vajt toliko naglašavala ličnost Oca jer su neka duhovna kretanja i verovanja njenog vremena poricali ličnost Oca.

Elena Vajt je opominjala propovednike i one koji su bili uključeni u širenje jevanđelja da se strogo klone opasnosti ondašnjih ideja koje su pretile da ponište sve ono za šta je adventistička crkva stajala:

“Oni koji pokušavaju da unesu teorije koje bi uklonile stubove naše vere koji se odnose na Svetinju, ili na Božju ili Hristovu ličnost, rade kao slepi ljudi” (“Those who try to bring in theories that would remove the pillars of our faith concerning the sanctuary or concerning the personality of God or of Christ, are working as blind men.” MR 760, p. 9.10)

“Odbacite svaki oblik zablude, čak i ako je okružena prividom realnosti, koja poriče ličnost Boga ili Hrista. Isus Hristos je Božji Sin.” (“Reject every phase of error, even though it be covered with a semblance of reality, which denies the personality of God or of Christ. Jesus Christ is the Son of God.” MS 124, 1905)

Ne samo da je pitanje ličnosti Oca bilo ono što se nije smelo poricati, nego i pitanje ličnosti Oca i Sina kao dva zasebna lica ili osobe je trebalo dobro shvatiti i propovedati:

„Naši propovednici moraju biti pažljivi da ne ulaze u kontroverzu u vezi Božje ličnosti. To je tema koju ne smeju dirati. To je misterija i neprijatelj će sigurno zavesti one koji se u to upuste. Mi znamo da je Hrist došao kao osoba da objavi Boga svetu. Bog je osoba, i Hristos je osoba. O

Hristu je rečeno u Reči da je ‘sjajnost slave Njegovog Oca, i savršena slika Njegove ličnosti.’“
(„Our ministers must be very careful not to enter into controversy in regard to the personality of God. This is a subject that they are not to touch. It is a mystery, and the enemy will surely lead astray those who enter into it. We know that Christ came in person to reveal God to the world. God is a person, and Christ is a person. Christ is spoken of in the Word as “the brightness of His Father’s glory, and the express image of His person.” MS 46, 1904)

„Pisma nam jasno otkrivju odnos između Boga i Hrista i ona jasno pokazuju ličnost i individualnost obojice. [Jevrejima 1:1-5]. Bog je Hristov Otac; Hristos je Božji Sin. Hristu je dat uzvišeni položaj. Načinjen je jednak Ocu. Svi Božji saveti³ su otvoreni Njegovom Sinu.” (“The Scriptures clearly indicate the relation between God and Christ, and they bring to view as clearly the personality and individuality of each. [Hebrews 1:1-5 quoted.] God is the Father of Christ; Christ is the Son of God. To Christ has been given an exalted position. He has been made equal with the Father. All the counsels of God are opened to His Son.” 8T, str. 268, 1904)

Zapazimo u predhodnom citatu naglašavanje „ličnosti i individualnosti“ Oca i Sina. To je nešto što nikada u našem učenju nebi smelo da se izgubi. Otac je posebna individua ili ličnost i Sin je zasebna ličnost.

Da bi objasnila kako je to moguće da su Otac i Sin jedno a ipak različite individue, Elena Vajt koristi primer jedinstva Hrista i njegovih učenika:

„Kako divna izjava! Jedinstvo koje postoji između Hrista i Njegovih učenika ne uništava ličnost ni jednog od njih. U razumu, u nameri, u karakteru, oni su jedno, ali u ličnosti nisu. U zajednici sa Duhom Svetim, u skladu sa Božjim zakonom, čovek ima udeo u božanskoj prirodi. Hristos dovodi u živu zajednicu Njegove učenike sa Sobom i sa Ocem. Kroz rad Duha Svetoga u čovekovom umu, čovek je načinjen potpun u Isusu Hristu.” („What a wonderful statement! The unity that exists between Christ and His disciples does not destroy the personality of either. In mind, in purpose, in character, they are one, but not in person. By partaking of the Spirit of God, conforming to the law of God, man becomes a partaker of the divine nature. Christ brings His disciples into a living union with Himself and with the Father. Through the working of the Holy Spirit upon the human mind, man is made complete in Christ Jesus.” {Ms111-1903})

Iako je Božji sin rođen u ljudskom obliku kao beba, njegova zasebnost i odvojenost njegove ličnosti od Oca nisu počele od Njegovog rođenja u Vitlejemu:

“Bog je poslao Svog vlastitog Sina u obličju grešnog tela, podložnom fizičkim slabostima, kušanim u svim tačkama kao što smo mi. On je bio Sin živog Boga. Njegova ličnost nije počela utelovljenjem u telu.” (“God sent His own Son in the likeness of sinful flesh, liable to physical infirmities, tempted in all points like as we are. He was the Son of the living God. His personality did not begin with His incarnation in the flesh.” Letter 77, 3. August, 1894)

Osim toga, Hristova ličnost na zemlji pokazuje da Otac takođe ima ličnost i nije neka suština koja ispunjava prirodu kao što se to nalazi u idejama panteizma:

³ “the counsels” – određeni član “the” ukazuje da se ovde ne radi o davanju saveta već da se ova reč odnosi na određeni entitet tj. na savet ili skup na koji je Bog sazvao.

„Hristos je došao na naš svet da zastupa Boga Oca. On je predstavio Boga ne kao neku suštinu koja ispunjava prirodu, nego kao Boga koji ima ličnost. Hristos je bio potpuna slika ličnosti Njegovog Oca, i došao je na naš svet da obnovi u čoveku Božji karakter...” (“The Lord Jesus came to our world to represent the Father. He represented God not as an essence that pervaded nature, but as a God who has a personality. Christ was the express image of His Father's person; and He came to our world to restore in man God's moral image...” 19MR 250, 1891)

“Hrišćani treba da imaju na umu da Bog ima ličnost, baš kao što je Hristos ima. Oni treba tako da predstavljaju Hristovu ličnost i ponašanje da čineći Njegova dela manifestuju Očev duh i karakter. Hristos je jasna slika Očeve ličnosti i karaktera.” („Christians should bear in mind that God has a personality as verily as has Christ. They should so represent Christ's person and conduct that by doing His works they will manifest the character and spirit of the Father. Christ is the express image of His Father's person and character.” Ms 130, 1902)

Mi moramo biti pažljivi kada govorimo o Bogu i Njegovoj prirodi da uvek ukažemo na Njegovu ličnost koja se nalazi opisana u Bibliji:

“Mi se nikada nećemo usuditi da špekulišemo o Božjoj ličnosti, osim jezikom Pisma koja predstavlja Njegovu ličnost. Ne sme biti diskusije oko ovog pitanja da Bog ne bi pružio nedvosmisleno otkrivenje o tome ko je On koje bi uništilo onoga koji se usudi da ide na sveto tlo sa svojim spekulativnim teorijama, kao što su se neki usudili da otvore kovčeg da vide šta je u njemu kao njegova sila i kako se Bog manifestovao. Ljudi su pobijeni zbog njihove radoznalosti. Neka ljudska bića uzmu u obzir da nikada svojim istraživanjem ne mogu objasniti Boga. Kada otkupljeni budu čisti i oprani da pristupe u Njegovu prisutnost, oni će razumeti da sve što ima poštovanje ka večnom Bogu, nepristupačnom Bogu, ne može biti predstavljeno u slikama. Bezbedno je razmišljati o Bogu, velikom i divnom Bogu, i Isusu Hristu, savršenoj slici Božjoj. Bog je dao Svog jedinorodnog Sina našem svetu, da mi možemo kroz Njegov pravedni karakter videti Božji karakter. Na nebu ćemo biti u večnoj Božjoj prisutnosti.” (“The subject of speculation regarding God's personality we will not venture to express, except in the language of the Word which represents His personality. There is to be no discussion over this question lest God would give unmistakable revelation of what He is that would extinguish the one who dares venture on the holy ground in his speculative theories, as some ventured to do in opening the ark to see what was in it as its power and how God was manifested. The men were slain for their curiosity science. Let human beings consider that by all their searching they can never interpret God. When the redeemed shall be pure and clean to come into His presence, they will understand that all that has reverence to the eternal God, the unapproachable God, cannot be represented in figures. It is safe to contemplate God, the great and wonderful God, and Jesus Christ, the express image of God. God gave His only begotten Son to our world, that we might through His righteous character behold the character of God. In heaven we shall be in the eternal presence of God” Ms 223, 1902)

Onaj koji negira ličnost Oca i Sina je varalica jer negira Oca i Sina:

“Varalica je onaj koji iznosi lažne teorije i doktrine. Onaj koji negira ličnost Boga i Njegovog Sina negira Boga i Hrista. Ako ono što ste čuli od početka ostane u vama, ostaćete u Sinu i u Ocu. Ako nastavite da verujete i prigrlite istine koje ste prvo prihvatili u vezi ličnosti Oca i Sina,

bićete sjedinjeni sa Njima u ljubavi. Biće vidljivo to jedinstvo za koje se Hrist molio upravo pre svog suđenja i raspeća.“ (“A liar is one that presents false theories and doctrines. He who denies the personality of God and of His Son Jesus Christ is denying God and Christ. “If that which ye have heard from the beginning shall remain in you, ye also shall continue in the Son and in the Father.” If you continue to believe and obey the truths you first embraced regarding the personality of the Father and the Son, you will be joined together with them in love. There will be seen that union for which Christ prayed just before His trial and crucifixion.” Ms 23, 1906)

Iz svih ovih tekstova, vidimo da je naglašavanje Očeve i Sinovljeve ličnosti bilo uzrokovano pojavom spiritualističkih i panteističkih ideja u vreme Elene Vajt. Ona je u svojim spisima želela da adventisti izbegnu zamku ovih krivoverja koja su se širila ondašnjim hrišćanskim svetom. Ujedno, shvatanja individualnosti i ličnosti Oca i Sina, čine temelj zdrave nauke o Božanstvu koja je nastavila da se razvija u Adventističkoj crkvi. Zasebne Božanske ličnosti Oca i Sina, su temelji onoga što adventistička crkva veruje po pitanju nauke o Trojstvu. Otac i Sin su stvarne osobe, nezavisne i odvojene a ipak jedno po rečima Isusa Hrista „Ja i Otac, jedno smo“.

Sveti Duh je „osoba“ i ima „ličnost“ – On je „treće lice Božanstva“

Nakon što smo u spisima Elene Vajt videli razloge naglašavanja učenja o ličnosti Oca i Sina i njihovoj individualnosti, osvrnućemo se na razloge naglašavanja činjenice da je Sveti Duh „osoba“ i da ima „ličnost“. Videćemo da su razlozi slični onima zbog kojih je naglašavala ličnost Oca i Sina.

Sagledavajući verovanje ranih pionira vidimo da su oni u početku imali ideju da je Duh sveti samo Božanska sila ili Božanski uticaj. Revju and Herald (Review and Herald) od 17. Maja 1898 godine, je objavio sledeći tekst pomoćnika sekretara Generalne Konferencije, R. A. Andervuda (R.A.Underwood),

Čini mi se sada čudno što sam ikada i verovao da je Sveti Duh samo uticaj, u pogledu rada koji on čini. Ali, mi želimo istinu zato što je to istina, i odbacujemo greške zato što su to greške bez obzira na bilo koje poglede koje smo ranije imali, ili bilo koje poteškoće koje smo imali, ili koje sada imamo, kada shvatamo Svetog Duha kao osobu. Svetlo svetli pravednima.

Sotonina je zavera da uništi svaku veru u ličnosti Božanstva – Oca, Sina i Svetoga Duha, - a takođe i u njegovu vlastitu ličnost...

Dr. Adler, koji je citiran u Harpers Vikli (Harper's Weekly) od Novembra 27, 1897. godine izražava nešto što postaje sve zastupljenije shvatanje kada kaže da “ljudi polako odlaze od verovanja u ličnog Boga” i da “religija koja se osniva na tom verovanju gubi svoju punovažnost...” Budimo pažljivi da nas sotona ne dovede do toga da uzmemo prve korake u uništenju naše vere u ličnost ove Božanske osobe, - Svetog Duha.

Ranije je za mene bilo teško da shvatim kako duh može da bude osoba; ali kada sam video da “Bog je duh” (Jovan 4:24), i da on nije zbog toga manje osoba; i kada sam video da je poslednji Adam (Hristos) “duh koji oživljuje” (1. Korinćanima 15:45), i da je on osoba; i kada sam video

da su anđeli “duhovi” (Jevrejima 1:7,14), pa čak da se i za pale anđele “djavole” kaže “nečisti duhovi” (Luka 8:26,29; Dela 19:15,16), i znajući da su sve to osobe, mogao sam da bolje razumem kako Sveti Duh može da bude osoba.

Zapazimo 4 elementa u ovom odlomku iz napomenutog članka. 1) Adventisti su u nekom periodu pre 1897 godine kada je napisan ovaj članak, verovali da je Sveti Duh samo sila i teško im je bilo da shvate da je Sveti Duh ličnost ili osoba. 2) Sotona želi da uništi verovanje u Oca, Sina i Svetoga Duha kao ličnosti. 3) Trend u verskim krugovima je bio da su ljudi polako odlazili od verovanja u ličnost Boga. 4) Adventiti su konačno shvatili da Sveti Duh nije samo neka sila, nego da je On ličnost ili osoba, kao što su Otac i Sin osobe.

Imajući ovo u vidu sada možemo jasnije da razumemo zašto u zadnjoj deceniji 19. veka i početkom 20. veka, Elena Vajt počinje da naglašava da je Sveti Duh osoba, da ima ličnost i da je to Božanska osoba (kao što smo videli u uvodnim citatima). Očito je situacija sazrela da se u crkvi nastavi sa razvojem učenja o Božanstvu. Adventisti su bili učvršćeni u verovanju u individualnost i ličnost Oca i Sina, ali je došlo vreme da i njihovo dotadašnje shvatanje o Svetom Duhu samo kao o Božjoj sili ili uticaju, bude zamenjeno biblijskom naukom o Duhu Svetome kao jedom od tri lica ili osobe Božanstva. Prvi hrićani su bili kršteni Duhom Svetim ne kao sa nekom silom ili uticajem u njima, nego kao ličnim prisustvom Hrista kroz svog zamenika i predstavnika, ličnosti Svetoga Duha.

Ova istina je bila jako važna naročito nakon 1888. godine kada je spoznat pravi smisao Hristove pravde i značaj opravdanja verom. Isus Hristos postaje centar adventističkih verovanja a Sveti Duh, koji je Hristov predstavnik, kao Onaj koji jedini može da donese Hrista u srce vernika. Shvatanje Duha Svetoga počinje da prevazilazi ideju da je to samo jedna sila ili Božanski uticaj. Sveti Duh počinje da se shvata onako kako je u Bibliji i opisan, kao Božanska osoba koji ima ličnost isto tako kao što je Otac i Sin imaju:

Pogledajmo nekoliko citate Elene Vajt gde ona jasno izražava ono što je brat Andervud naglasio u svom gore citiranom članku:

„Sveti Duh je osoba jer On svedoči našem duhu da smo deca Božja. Kada se desi ovo svedočanstvo, ono sa sobom nosi svoj sopstveni dokaz. U tom momentu, mi verujemo i sigurni smo da smo deca Božja... Sveti Duh ima ličnost, inače On ne bi mogao da svedoči našem duhu i našim duhom da smo deca Božja. On mora da bude božanska osoba, inače ne bi mogao da dokuči tajne koje leže u Božjem umu. 'Jer ko od ljudi zna šta je u čoveku osim duha čovečijega koji živi u njemu? Tako i u Bogu što je niko ne zna osim Duha Božijega.'“ („The Holy Spirit is a person; for He beareth witness with our spirits that we are the children of God. When this witness is borne, it carries with it its own evidence. At such times we believe and are sure that we are the children of God... The Holy Spirit has a personality, else He could not bear witness to our spirits and with our spirits that we are the children of God. He must also be a divine person, else He could not search out the secrets which lie hidden in the mind of God. “For what man knoweth the things of a man save the spirit of man, which is in him; even so the things of God knoweth no man, but the Spirit of God.” Ms20-1906)

"Opisujući svojim učenicima službu Svetoga Duha, Isus je želeo da ih nadahne radošću i nadom koja je nadahnjivala i Njegovo srce. Radovao se za tu obilnu pomoć koju je osigurao svojoj Crkvi. Sveti Duh je bio najveći od svih darova koje je mogao izmoliti od svog Oca za uzdizanje

svoga naroda. Sveti Duh treba da im bude podaren kao sila koja preporuča, jer bi bez nje Hristova žrtva bila beskorisna. Sila zla vekovima je jačala i ljudi su se začuđujući pokornošću potčinjavali sotonskom ropstvu. Čovek može da se odupre i pobedi greh jedino moćnim delovanjem Treće Osobe Božanstva⁴, koje će doći sa neizmenjenom silom u punini božanske moći. Duh čini delotvornim ono što je izvojevao Otkupitelj sveta. Duh Sveti čisti srce. Posredstvom Duha vernik postaje sudeonik u božanskoj prirodi. Hristos je podario svoga Duha kao božansku silu u savlađivanju svih nasleđenih i stečenih sklonosti ka zlu i da Crkva primi pečat Njegovog karaktera." ("In describing to His disciples the office work of the Holy Spirit, Jesus sought to inspire them with the joy and hope that inspired His own heart. He rejoiced because of the abundant help He had provided for His church. The Holy Spirit was the highest of all gifts that He could solicit from His Father for the exaltation of His people. The Spirit was to be given as a regenerating agent, and without this the sacrifice of Christ would have been of no avail. The power of evil had been strengthening for centuries, and the submission of men to this satanic captivity was amazing. Sin could be resisted and overcome only through the mighty agency of the Third Person of the Godhead, who would come with no modified energy, but in the fullness of divine power. It is the Spirit that makes effectual what has been wrought out by the world's Redeemer. It is by the Spirit that the heart is made pure. Through the Spirit the believer becomes a partaker of the divine nature. Christ has given His Spirit as a divine power to overcome all hereditary and cultivated tendencies to evil, and to impress His own character upon His church." - DA 671)

Elena Vajt uvrštava Svetog Duha u Božanstvo, u isti rang sa Ocem i Sinom koji zajedno učestvuju u odlukama i sprovođenju plana spasenja:

“Božanstvo je bilo pokrenuto sažaljenjem prema čovečanstvu i Otac, Sin i Sveti Duh su dali sebe u svrhu izvršenja plana otkupljenja. Da bi u potpunosti sproveli ovaj plan, bilo je odlučeno da će Hristos, jednorodni Božji Sin, dati Sebe kao ponudu za greh. Koja mera može da izmeri dubinu ove ljubavi?” (“The Godhead was stirred with pity for the race, and the Father, the Son, and the Holy Spirit gave themselves to the working out of the plan of redemption. In order to fully carry out this plan, it was decided that Christ, the only begotten Son of God, should give Himself an offering for sin. What line can measure the depth of this love?” AUCR, April 1, 1901 par. 10)

“Tri zasebna predstavnika, Otac, Sin i Sveti Duh, rade zajedno za ljudski rod. Oni su ujedinjeni u poslu da učine crkvu na zemlji sličnom crkvi na nebu.” (“Three distinct agencies, the Father, the Son, and the Holy Ghost, work together for human beings. They are united in the work of making the church on earth like the church in heaven.” (Manuscript 27a, 1900.)

Zapazimo kako Elena Vajt ukazuje na onu istu ideju kao kada je pisala o jedinstvu Oca i Sina sa naglaskom na njihovu individualnost i zasebnost kao različitih osoba i ličnosti. Isti akcenat stavlja i ovde kada govori o “tri zasebna predstavnika”. Iako su Njih tri ujedinjena u planu spasenja, ipak su zasebni. Sveti Duh je isto tako imao sažaljenje prema čovečanstvu kao što su Otac i Sin imali sažaljenje. Takvo osećanje može samo da ima osoba.

⁴ „Godhead“ – vrhovno božanstvo

Ovo je temelj verovanja u biblijsko Trojstvo. Trojstvo nije triteizam gde postoje tri nezavisna Boga, već predstavlja biblijsku istinu o Jednome Bogu. Pa ipak, iako su oni tako ujedinjeni da predstavljaju jednog Boga, ipak su zasebne ličnosti. Postoje trojica, a ne dvojica. Sve osobe su kompletne ličnosti sa vlastitom individualnošću, a ipak savršeno ujedinjeni u jedno Božanstvo.

Duh Sveti je personifikacija (oličenje) Hrista

Odnos Hrista i Svetog Duha se vrlo lepo shvata kroz opis odnosa Oca i Sina. Ono što je Sin za Oca, to je Sveti Duh za Hrista. Hristos je došao da predstavlja Oca na zemlji. On nije tražio svoju slavu nego je uzdizao Oca i tražio Očevu slavu. Isto tako, Sveti Duh je došao da bude Hristov predstavnik u srcima vernika. On ne traži svoju slavu niti govori o sebi nego o Hristu. „A kad dođe on, Duh istine, uputiće vas na svaku istinu; jer neće od sebe govoriti, nego će govoriti što čuje, i javiće vam što će biti unapredak. On će me proslaviti, jer će od mogega uzeti, i javiće vam” (Jovan 16:13,14).

Pogledajmo kako je to jasno izraženo u spisima Elene Vajt.

„Kada Božji narod istražuje Pismo sa željom da upozna istinu, Isus je prisutan u ličnosti Svoga predstavnika, Svetoga Duha, oživljujući srca poniznih i skrušenih. “ („When God’s people search the Scriptures with a desire to know what is truth, Jesus is present in the person of His representative, the Holy Spirit, reviving the hearts of the humble and contrite ones.“ MS 158, 1898)

„Sveti Duh je Hristov predstavnik, ali slobodan od ljudske ličnosti, i nezavistan od nje. Zato što je nosio ljudsku prirodu, Hristos nije mogao biti lično na svakom mestu. Radi toga, u njihovom interesu je bilo da On ode Ocu i pošalje Duha da bude Njegov Naslednik na Zemlji. Tada niko neće biti niukakvoj prednosti zbog svoje lokacije ili ličnog kontakta sa Hristom. Posredstvom Duha Spasitelj će biti svima dostupan. U ovom smislu On će im biti bliži nego da se nije vazneo na Nebo.“ („The Holy Spirit is Christ’s representative, but divested of the personality of humanity, and independent thereof. Cumbered with humanity, Christ could not be in every place personally. Therefore it was for their interest that He should go to the Father, and send the Spirit to be His successor on earth. No one could then have any advantage because of his location or his personal contact with Christ. By the Spirit the Saviour would be accessible to all. In this sense He would be nearer to them than if He had not ascended on high.“ DA 669)

Primetimo da, iako je u predhodnim citatima Elena Vajt naglašavala ličnost Svetoga Duha, ovde kaže da ta ličnost nije ljudska ličnost, kao što je na primer Hristos imao ljudsku prirodu.

Ono što je značajno da primetimo je da kao što je Sin lično predstavljao Oca, na isti način je i Duh Sveti personifikacija ili oličenje Hrista:

„Sveti Duh je Utešitelj, u Hristovo ime. On personifikuje (oličava) Hrista, a ipak je posebna ličnost. Mi možemo imati Svetoga Duha ako ga tražimo i ako stvorimo naviku da se okrenemo ka Njemu i imamo poverenje u Boga radije nego u bilo koje ograničeno ljudsko biće koje može da pogreši.“ („The Holy Spirit is the Comforter, in Christ’s name. He personifies Christ, yet is a

distinct personality. We may have the Holy Spirit if we ask for it and make it [a] habit to turn to and trust in God rather than in any finite human agent who may make mistakes.“ 20MR 324)

Podvucimo dve ideje koje nalazimo u predhodnom citatu. Sveti Duh „personifikuje“ („oličava“) Hrista ali je još uvek „zasebna ličnost“. To znači, da u praktičnom smislu, imati Duha Svetoga u srcu je isto što i imati Hrista u srcu. Elena Vajt upravo to i kaže u sovojim spisima:

„Opterećen ljudskom prirodom, Hristos nije mogao lično da bude na svakom mestu; zato je sve u svemu bilo za njihovo dobro da ih On ostavi, ode kod Svog Oca, i pošalje Svetog Duha kao Svog naslednika na zemlji. Sveti Duh je On lično, odvojen od ljudske ličnosti i nezavisan od nje. On bi predstavljao Sebe kao prisutnog na svakom mestu posredstvom Svog Duha kao Sveprisutnog.“ („Cumbered with humanity, Christ could not be in every place personally; therefore it was altogether for their advantage that He should leave them, go to His Father, and send the Holy Spirit to be His successor on earth. The Holy Spirit is Himself, divested of the personality of humanity, and independent thereof. He would represent Himself as present in all places by His Holy Spirit, as the Omnipresent.” Lt119,1895)

„Gospod skoro dolazi. Mi želimo to kompletno i savršeno shvatanje koje jedino Gospod može da podari. Nije bezbedno da primamo tuđeg duha. Mi hoćemo Svetog Duha, koji je Isus Hristos. Ako komuniciramo sa Bogom, mi ćemo imati snagu i blagodat i efikasnost.“ („Lord is soon to come. We want that complete and perfect understanding which the Lord alone can give. It is not safe to catch the spirit from another. We want the Holy Spirit, which is Jesus Christ. If we commune with God, we shall have strength and grace and efficiency.“ Letter 66 1894)

„Hristos dolazi kao Utešitelj svima koji veruju.“ (“Christ comes as a Comforter to all who believe.” 8MR 57)

„On nam danas dolazi Svojim Svetim Duhom.“ (“He is coming to us by His Holy Spirit today.” RH, Ap.30.1901)

Ono što Elena Vajt naglašava u svim ovim tekstovima je da kao što je Otac predstavljen svetu kroz Sina, što je Isus potvrdio rečima “ko vidi mene vidi Oca” (Jovan 14:9), tako i Sveti Duh u istoj meri predstavlja Hrista i Njegovim posredstvom je sam Isus Hristos sa nama: “ Mi hoćemo Svetog Duha, koji je Isus Hristos ” (Letter 66 1894).

Ako nas ova personifikacija zbunjuje do te mere da pomišljamo da su Hristos i Sveti Duh dve ličnosti iste Božanske osobe, zapazimo kako je Elena Vajt pisala o Ocu kao onome koji je uzeo ljudsku prirodu kroz Hrista a još uvek znamo da je naglašavala Njihovu individualnost. To je gotovo identična terminologija koju je koristila za Hrista i Svetog Duha. Na primer, ona za Oca i Hrista piše:

„Isus Hristos se nije otimao da bude jednak Bogu. Zato što je samo božansko biće moglo biti efikasno u oporavku čoveka od otrovnog ujeda zmije, Bog je lično u Svom jednorodnom Sinu, uzeo ljudsku prirodu i u slaboj ljudskoj prirodi očuvao Božanski karakter, opravdao Svoj sveti zakon u svakoj pojedinosti i prihvatio osudu gneva i smrti u korist sinova ljudskih.“ („Jesus Christ “counted it not a thing to be grasped to be equal with God.” Because divinity alone could

be efficacious in the restoration of man from the poisonous bruise of the serpent, God himself, in his only begotten Son, assumed human nature, and in the weakness of human nature sustained the character of God, vindicated his holy law in every particular, and accepted the sentence of wrath and death for the sons of men.” YI, February 11. 1897)

Kako shvatiti izjavu da “Bog lično je u svom jednorodnom Sinu, prihvatio ljudsku prorodu?” Da li to znači da je Isus Hristos i Bog Otac, jedna te ista osoba, ili neka druga Očeva ličnost? Svakako ne! Hristos je u tom slučaju personifikacija ili oličenje Oca. Hristova ljudska priroda je na taj način i Očeva ljudska priroda.

Neki su čitajući ove izjave o personifikaciji Hrista u Duhu Svetome zaključili da kada se govori o Svetom Duhu, govori se o Isusu Hristu lično, ili o njegovoj navodnoj manifestaciji u drugoj ličnosti ili formi. Međutim, takav zaključak bi bio suprotan svemu onome što je Elena Vajt pisala da shvatimo da se radi o različitim osobama. Božanska lica ili osobe personifikuju (oličavaju) druge Božanske osobe. Sin personifikuje Oca, Sveti Duh personifikuje Hrista. Čitanje ovih izjava odvojeno, neminovno vodi do pogrešnog zaključka. Ali kada se uzme u obzir sve što je napisala o Svetom Duhu, logično se dolazi do zaključka da kao što je Isus Hristos zasebna osoba, iako personifikuje Oca, tako je i Sveti Duh zasebna osoba, iako personifikuje Hrista. Posledično, Hristos je lično u nama kroz Duha Svetoga u kome je personifikovan.

Elena Vajt nigde nije napisala da Hristos nastupa kao druga ličnost u ličnosti Svetog Duha! Personifikacija jednog od drugih Božanskih lica se jasno vidi u životu Isusa Hrista. Kada je Filip zahtevao od Isusa da im pokaže Oca, Isus je dao odgovor, koji, ako se uzme odvojeno od ostalih navoda u Bibliji na ovu temu, može da nas odvede do pogrešnog zaključka da je Isus sam Otac lično. Isus je rekao „Ko vidi mene, vidi Oca“ (Jovan 14:9). Pogrešno tumačeći ovaj stih, jeres Modalizma uči da su Otac i Sin, kao i Sveti Duh, jedna te ista ličnost koja se samo manifestuje na različite načine u vidu Oca, u vidu Sina ili u vidu Svetog Duha.

Hristov odgovor „Ko vidi mene, vidi Oca“ je personifikacija koja nam pomaže da shvatimo i odnos Svetog Duha i Hrista. Ko ima Svetog Duha, ima Isusa Hrista. Kao što je Hristos rekao „Ko vidi mene, vidi Oca“ i za Svetog Duha se može reći „Ko ima Duha, ima Hrista“. Isus je takođe rekao „Neću vas ostaviti sirotne, doći ću k vama“ (Jovan 14:18). Kako to Isus dolazi k nama? Kroz svog predstavnika Svetog Duha koji ga personifikuje. To je ono što je Elena Vajt mislila kada je rekla za Svetoga Duha da „On personifikuje (oličava) Hrista, a ipak je posebna ličnost“. („He personifies Christ, yet is a distinct personality.“ 20MR 324)

Sveti Duh toliko savršeno personifikuje Hrista da Elena Vajt kaže da kada je „Hristos otišao na nebo, Sveti Duh je uzeo Njegovo mesto i bio Njegov savršeni predstavnik. („When Christ ascended to heaven, the Holy Spirit took His place, and was a perfect representation of Him. 21MR 55)

Sveti Duh nijer Hristos iako je Njegova personifikacija

Iako Sveti Duh savršeno predstavlja Hrista, bilo bi pogrešno tvrditi da je Sveti Duh Hristos. Elena Vajt je rekla da „Hristos nije sada sa nama lično, nego posredstvom Svetog Duha...” („Christ is not now with us in person, but through the agency of the Holy Spirit...” RH September 16, 1909) Ona kaže da „mi ne možemo da budemo sa Hristom lično, kao što su to njegovi prvi učenici bili, nego je On poslao Svetog Duha da nas vodi u svu istinu.” („We cannot be with Christ in person, as were His first disciples, but He has sent His Holy Spirit to guide us into all truth.” KC 77) Hristos je „nevidljiva prisutnost u osobi Svetoga Duha...” („He is an unseen presence in the person of the Holy Spirit...” Lt124-1897)

Zapazimo da u predhodnim citatima, Elena Vajt koristi reč „ličnost“ ili „osoba“ („person“) i za Hrista, da pokaže da Hristos nije tu lično prisutan, kao i za Svetoga Duha da pokaže da je on tu „lično“ prisutan. Hristos nije lično tu, dok je Sveti Duh tu lično i savršeno predstavlja ili personifikuje Hrista. Ovo „lično“ ne-prisustvo Hrista se ne odnosi samo na njegovu fizičku ne-prisutnost, nego i na bilo koji drugi vid „lične“ prisutnosti, Ovo naglašavam pošto neki tvrde da je Hristos prisutan u nekoj svojoj navodnoj „duhovnoj ličnosti“ koja je isto tako njegovo „lice“ ili „ličnost“ kao što je i njegovo fizičko lice ili ličnost. Elena Vajt jednostavno kaže da Hristos nije „lično“ prisutan („Christ is not now with us in person“).

Sa druge strane, Sveti Duh je tu lično (svakako ne telesno jer nema telesnu formu kao utelovljeni Hristos) i On savršeno predstavlja Hrista kao da je sam Hristos tu.

Hristova neprisutnost se odnosi na potpunost Hristove ličnosti. Hristos je imao dvostruku prirodu, božansku i ljudsku. Elena Vajt je pisala o tome:

“U Hristu su bile ujedinjene ljudska i božanska priroda – Stvoritelj i stvorenje. (“In Christ were united the divine and the human—the Creator and the creature.” MS 141, 1901)

Iako Elena Vajt govori o Hristovoj dvostrukoj prirodi, božanskoj i ljudskoj, nigde ne nalazimo da ona govori o navodnoj dvojnoj ličnosti Isusa Hrista od kojih bi jedna bila ličnost Svetoga Duha. Ovo je potpuno strana ideja koju ne nalazimo niti u Bibliji niti u spisima Elene Vajt.

Hristov Duh – Božji Duh

Kako oonda protumačiti činjenicu da Elena Vajt naziva Svetoga Duha “Hristov Duh”. Ona kaže: “Oni imaju jednog Boga, jednog Spasitelja i jednog Duha, Hristovog Duha, da im donese jedinstvo.” (“They have one God and one Saviour; and one Spirit – the Spirit of Christ – is to bring unity into their ranks ” 9T 189)

Ona ovde koristi biblijski izraz, pošto Biblija ponekada Svetoga Duha naziva „Hristov Duh“ ili „Božji Duh: Rimljanima 8:9 „A vi nijeste u tijelu nego u duhu; jer Duh Božji u vama živi. A ako ko nema Duha Hristova, on nije Njegov“ (Rimljanima 8:9).

Da li ovde Biblija koristeći ovakve izraze ukazuje na to da Sveti Duh nije nezavisna osoba kao Otac i Sin? Nema razloga da donesemo takav zaključak. Radije, ove izjave samo potvrđuju povezanost Duha Svetoga sa osobama Oca i Sina, kao i njihovu ujedinjenost u svetu zajednicu Božanstva. Sveti Duh iako zasebno lice, kako kaže Elena Vajt, još uvek je lice ili osoba koje pripada svetom Božanstvu.

Ovaj način opisivanja međusobne pripadnosti Božanskih lica nije upotrebljen samo za Svetoga Duha nego isto i za Isusa Hrista koji je nazvan „Hristos Božji“. „A on im reče: a vi šta mislite ko sam ja? A Petar odgovarajući reče: Hristos Božji“ (Luka 9:20). „A vi ste Hristovi a Hristos Božji“ (1. Korinćanima 3:23).

Da li ova pripadanost Hrista Ocu poništava Hristovu individualnost? Videli smo da je odgovor negativan. Isto tako, pripadnost Svetoga Duha Hristu ili Ocu ne poništava njegovu individualnost kao zasebnog Božanskog lica ili osobe.

Značenje reči „lice“, „osoba“ ili „ličnost“

Postoji više načina kako neki tumače upotrebu i značenje reči „lice“, „osoba“ ili „ličnost“ u vezi Duha Svetoga od strane Elene Vajt. Mi nemamo razloga da verujemo da koristeći ove reči za Svetoga Duha, ona ima na umu značenje drugačije od onoga koje im sama daje kada je insistirala da je Otac ličnost, da je Sin ličnost i da se tu radi o dve zasebne osobe. Sveti Duh je osoba, i On je takođe zasebna osoba od druge dve.

Ovi izrazi ukazuju na individualnost svake od tri osobe obeležavajući njihovu ličnost kao centar volje i akcije koja je nezavisna od drugih Božanskih osoba. Na primer, Hristos je rekao za Duha Svetoga da „neće govoriti od sebe“ (Jovan 16:13). Taj izraz „sebe“ označava individualnost Duha. Činjenica da Duh sveti neće pričati od sebe, je dokaz da On ima svoju individualnost, ali, u kontekstu Njegove zastupničke uloge na zemlji, On neće govoriti od sebe (iako bi mogao jer ima svoju individualnost), „nego će govoriti ono što čuje“ od Hrista - (Jovan 16:13-15) s’ obzirom da predstavlja Hrista.

Značenje reči u rečniku

Postoje neka pogrešna tumačenja ovih izjava Elene Vajt o Svetome Duhu, naročito izjava koje naizgled ostavljaju utisak da je Sveti Duh sam Hristos. Iako ona jasno kaže da je Sveti Duh različita osoba od Hrista, još uvek izjave o personifikaciji Hrista mogu da zbune pojedince. Neki pokušavaju da na osnovu značenja reči „osoba“ u rečniku engleskog jezika, pokažu da Hristos može da ima dva lica ili ličnosti od koje je jedno Sveti Duh.

U svrhu toga, često se citira Websterov rečnik („Webster’s Dictionary“) iz 1828. godine gde se navode značenja reči „lice“ ili „osoba“ (na engleskom „person“).

Najpre, primetimo da rečnici opisuju značenja reči koje često imaju i više značenja, ali oni ne mogu pokazati koje je konkretno značenje te reči u određenom tekstu nekog pisca. Sam kontekst onoga što čitamo određuje koje je značenje adekvatno.

Ako konsultujemo gore navedeni rečnik videćemo da on nudi osam (8) mogućih značenja za reč „lice“ ili „osoba“ („person“).⁵

Od osam navedenih značenja, sedmo značenje je vezano za gramatičku upotrebu, a osmo za upotrebu u kontekstu pravosuđa. Fokusiraćemo se na prvih šest. Prvih pet značenja definišu reč *lice* kao „jedno individualno živo ljudsko biće“. „Osoba“ („person“) je „inteligentno ljudsko biće koje razmišlja“. Šesto značenje ove reči naznačava da u slučajevima kada osoba ima određenu službu, ona uzima identitet lica predstavljenog tom službom. Na taj način, individua može da postane druga osoba kada je u ulozi te službe.

Uzimajući u obzir sva ova značenja koja ovaj rečnik nudi, nemamo razloga da izaberemo doslovno ijedno značenje, s’ obzirom da se sva ova značenja odnose na „živa ljudska bića“. Elena Vajt kaže da je Sveti Duh „Božanska osoba“ a ne ljudska osoba.

Neki koji negiraju Trojstvo pokušavaju da naglase da je Elen Vajt koristila navedeno šesto značenje ove reči tvrdeći da je Isus Hristos, budući da ima ljudsku prirodu i ličnost, sa nama prisutan u svojoj drugoj formi ili manifestaciji kroz Svetog Duha. Za takav stav ne nalazimo nikakvu podršku u njenim spisima. Radije, ona jasno govori da Sveti Duh ima svoju „ličnost“ koja je odvojena od ličnosti Oca i Sina. Sveti

⁵ Noah Webster, *American Dictionary of English Language* (1828), “person”: -PERSON, noun per'sn. [Latin persona; said to be compounded of per, through or by, and sonus, sound; a Latin word signifying primarily a mask used by actors on the stage.] 1. An individual human being consisting of body and soul. We apply the word to living beings only, possessed of a rational nature; the body when dead is not called a person It is applied alike to a man, woman or child. A person is a thinking intelligent being. 2. A man, woman or child, considered as opposed to things, or distinct from them. A zeal for persons is far more easy to be perverted, than a zeal for things. 3. A human being, considered with respect to the living body or corporeal existence only. The form of her person is elegant. You'll find her person difficult to gain. The rebels maintained the fight for a small time, and for their persons showed no want of courage. 4. A human being, indefinitely; one; a man. Let a person's attainments be never so great, he should remember he is frail and imperfect. 5. A human being represented in dialogue, fiction, or on the stage; character. A player appears in the person of king Lear. These tables, Cicero pronounced under the person of Crassus, were of more use and authority than all the books of the philosophers. 6. Character of office. How different is the same man from himself, as he sustains the person of a magistrate and that of a friend. 7. In grammar, the nominative to a verb; the agent that performs or the patient that suffers any thing affirmed by a verb; as, I write; he is smitten; she is beloved; the rain descends in torrents. I, thou or you, he, she or it, are called the first, second and third persons. Hence we apply the word person to the termination or modified form of the verb used in connection with the persons; as the first or the third person of the verb; the verb is in the second person 8. In law, an artificial person is a corporation or body politic. In person by one's self; with bodily presence; not be representative. The king in person visits all around.

Duh je za nju „Treće lice“ ili „Treća osoba“, a ne „druga manifestacija ili forma“ drugog lica ili osobe Božanstva.

Teološko značenje reči „lice“, „osoba“ ili „ličnost“

Postoji teološki pristup tumačenju značenja ovih reči u spisima Elene Vajt. Tokom hrišćanske istorije hrišćani su često upotrebljavali određene reči koje se ne nalaze u Bibliji da bi izrazili složenije koncepte koji se nalaze u Bibliji. Svaka od tih reči, ako se uzme u kontekstu hrišćanskog žargona, može da znači nešto drugo od onoga što znači u običnom, svakodnevnom razgovoru. Vrlo je važno prepoznati te reči i pojmove kada se diskutuje o biblijskoj istini.

Bibija nigde ne koristi reči „lice“, „osoba“ ili „ličnost“ za Svetoga Duha ili za Oca ili Hrista, dok Elena Vajt to čini. Za to verovatno postoji jako dobar razlog. Mi smo već pokušali da na osnovu njenih spisa otkrijemo razloge za upotrebu ovih reči i njihovo pravo značenje. Sada ćemo se još malo time pozabaviti. Izjava kao što je „Sveti Duh je treće lice Božanstva“ zahteva pravilno shvatanje bogatog teološkog sadržaja koji se u njoj nalazi.

Možemo sa pravom reći da je Elena Vajt bila student teologije. Ona je u svojoj privatnoj biblioteci imala oko dve hiljade knjiga. Među njima su i knjige poznatih teologa njenog vremena. Poznato je da je ona čitala te knjige i da ih je citirala u svojim spisima. Kada Elena Vajt koristi reč „lice“ ili „osoba“ za Oca, Sina i Svetoga Duha, ona svakako ne želi da uporedi Oca, Sina i Svetoga Duha sa ljudskim osobama, kao što je to gore spomenuti rečnik definisao. Ona koristi te reči u kontekstu njihovog teološkog značenja. Koje je onda teološko značenje reči „lice“ ili „osoba“ („person“)?

Osvrnimo se na kasnija izdanja Vebsterovog rečnika („Webster's Dictionary“) kao što su izdanja iz 1895. ili 1900. godine. S obzirom da se izdanje iz 1900. godine koje je štampano 1913. godine može naći na internetu, pogledaćemo šta on kaže o toj reči. Izdanje iz 1828. godine koje smo gore razmatrali je prvo izdanje ovog rečnika i ne obuhvata teološko značenje ove reči. Medjutim, kasnija izdanja, kao što je na primer izdanje iz 1900. godine, nam daje teološko značenje za reč „osoba“ (engleski „person“). Pod brojem 6 nalazimo to značenje:

6. (Teologija) Među Trinitarcima, jedan od činioca Božanstva (Otac, Sin i Sveti Duh) ; jedna hipostaza. „Tri lica i jedan Bog“ (6. (Theol.) Among Trinitarians, one of the three subdivisions of the Godhead (the Father, the Son, and the Holy Ghost); an hypostasis. "Three persons and one God.")

Ovo je teološko značenje reči „lice“ ili „osoba“ (engleski „person“) iz vremena Elene Vajt, kada se ta reč upotrebljavala u teološkom žargonu da opiše Oca, Sina i Svetoga Duha. Rečnik navodi da je to jezik onih koji veruju u Trojstvo i da reč „lice“ ili „osoba“ naglašava zasebnost Oca, Sina i Svetoga Duha kao činioca jednog Božanstva.

Oni koji se bave teologijom će odmah prepoznati reč „hipostaza“ (engleski „hypostasis“) koja je navedena kao moguće značenje reči „osoba“. Ona dolazi od grčke reči „υποστασις“ koja je korištena u arijevskej kontraverzi iz 4.veka da bi se definisala zasebnost tri Božanska lica. Evo kako glasi definicija

te reči na našem jeziku: „U hrišćanskoj teologiji, hipostaza je izraz kojim se određuju lica Svete Trojice.“ (<https://sr.wikipedia.org/el/%D0%A5%D0%B8%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B7%D0%B0>)

Dakle, nema sunje da u svojim teološkim razmatranjima Oca, Sina i Svetoga Duha, Elena Vajt koristi ovaj trinitarski izraz da opiše ono što je u teološkom rečniku i značenje reči „osoba“ kada se koristi za Oca, Sina i Svetoga Duha.

U trinitarnom jeziku, postoje tri lica ili osobe ali jedno Božanstvo. Reč koja se koristila za jedno Božanstvo u arijevskej kontraverziji je grčka reč „οὐσία“ („usija“). Prema definiciji trinitaraca sa sabora iz Nikeje, reči „hipostaza“ ili „lice“ u teološkom smislu naglašavaju zasebnost tri lica. Postoje tri lica ili osobe, ili tri hipostaze, koja sačinjavaju jedno Božanstvo (na grčkom „ὑποούσιος“ ili „jedna usija“ ili „jedna supstanca“ tj. „jedno Božansko biće“). Iako postoje tri Božanska lica, ne postoje tri Boga nego samo jedan Bog.

Elena Vajt isto tako koristi ovaj jezik doktrine Trojstva kada je pisala o Hristovoj izjavi „ja i Otac jedno smo“. Ona kaže da je ova izjava označavala da su Otac i Sin „od jedne supstance“ („of one substance“ ST 20th November 1893). Kao što vidimo i ovaj izraz „jedna supstanca“ nije izraz koji nalazimo u Bibliji u tekstovima koji opisuju zajednicu Oca i Sina, ali ga hrišćani koriste da objasne da i Otac i Sin i Sveti Duh, iako zasebne osobe, pripadaju istom Božanstvu koje je jedno, „jedna supstanca“. Ona u nastavku ovog cita pojašnjava da ta izjava da su Otac i Sin od „jedne supstance“ znači da „imaju iste attribute“ („possessing the same attributes“).

Na taj način, Elena Vajt jasno naznačava da ideja o jedinstvu Oca Sina i Svetog Duha kao jednog Božanstva nije špekulacija o Božjoj prirodi koju ljudi ne mogu da opišu, već činjenica koja je otkrivena u Bibliji i koja ukazuje na Božanske attribute ili Božji karakter. Otac Sin i Sveti Duh su jedno jer imaju iste Božanske attribute, i jedinstveni su u nameri i u planu spasenja čovečanstva. Oni su Jedan Bog ili Jedno Božanstvo (a ne tri odvojena Boga), ali još uvek tri zasebne individue ili osobe. „Jedan Bog“ je Božanski atribut pravoga Boga, i taj atribut imaju i Otac, i Sin, i Sveti Duh.

Gore smo već naveli razloge zašto Elena Vajt insistira na ovom trinitarnom pristupu objašnjenja Božanstva i zašto daje izjave da je Otac „osoba“, da je Sin „osoba“ i da je Sveti Duh „osoba“. Ova reč se nikako ne može shvatiti u kontekstu njene upotrebe u svakodnevnom „ne-teološkom“ žargonu. Mi ne možemo da doslovno uspoređujemo *ljudske osobe sa Božanskim osobama*. Iako je reč ista, značenje je drugačije. Bog se nikada ne može usporediti sa ljudima.

Elena Vajt je prepoznala uvlačenje krivoverja spiritualizma i panteizma, kojima se gubila individualnost Oca i Sina i Svetoga Duha, a i sam Bog je gubio smisao osobe i više je smatran kao bezlična sila. Ona je strogo upozorila adventističke pastore da ne prihvataju takve ideje i da, što se tiče ličnosti i lica Oca i Sina i Svetoga Duha, naš stav mora da bude da prihvatamo njihovu individualnu ličnost kao stvarnih odvojenih osoba.

Istina je da su adventisti do pred kraj 19. veka verovali da je Sveti Duh samo Božja sila ili uticaj. Međutim, naglašavanjem da je Sveti Duh „lice“ ili „osoba“, Elena Vajt je uticala na to da se adventisti vrte biblijskom učenju o Ocu, Sinu i Svetome Duhu kao nezavisnim licima jednog Božanstva. Iako je priroda svetoga Duha po rečima Elene Vajt „misterija“ koju nikada nećemo odgonetnuti, još uvek je Sveti

Duh „treće lice“ Božanstva, zasebna osoba i ima svoju ličnost; kao što su Otac i Sin zasebne osobe i imaju svoju ličnost, a ipak su osobe jednog Božanstva. („Priroda Svetog Duha je misterija koja nije jasno otkrivena, i ti nikada nećeš moći da je objasniš drugima zato što Gospod to nije objavio tebi.“ - „The nature of the Holy Spirit is a mystery not clearly revealed, and you will never be able to explain it to others because the Lord has not revealed it to you.” 14MR 179.)

Tabela kako Elena Vajt upotrebljava „lice“, „osoba“ i „ličnost“ kada govori o Ocu, Sini i Svetom Duhu

Ova tabela izjava Elene Vajt u pogledu Oca Sina i Svetoga Duha pokazuje koliko je ona jednako upotrebljavala ove izjave i za Oca, i za Sina i za Svetoga Duha, što ukazuje na njen stav o Njihovoj jednakosti i individualnosti:

Izrazi	Otac	Sin	Sveti Duh
„lice“ ili „osoba“ („person“)	„Otac je osoba“ (MS46 1904)	„Sin je osoba“ (MS46 1904)	„Sveti Duh je osoba“ (MS20, 1906) „Sveti Duh, koji je <u>isto toliko osoba kao što je Bog osoba</u> “ (Ms 66 1899) „ <u>Treće lice</u> Božanstva“ (DA 671)
„ličnost“ („personality“)	„Otac i Sin, svaki imaju „ličnost“ (9T 68)		„Sveti Duh ima ličnost“ (MS20, 1906)
„Božanska osoba“ („divine person“)	„Otac je sva punina Božanstva“ (Special Testimonies, Series B, No. 7, pp. 62, 63. 1905)	„Božanski Sin“ (1SM 247)	„mora da bude <u>Božanska osoba</u> “ (MS20, 1906)
Personifikacija (oličenje) drugog božanskog lica		„Bog lično, u svom jednorodnom Sinu, je prihvatio ljudsku prirodu“ (YI, February 11, 1897)	„On personifikuje <u>Hrista</u> “ (20MR 324) „je <u>savršeni</u> Njegov (Hristov) <u>predstavnik</u> .“ (21MR 55)
„Zasebno“ („distinct“) lice ili osoba i ličnost, individualnost.	„o Bogu i Hristu se govori kao dve zasebne ličnosti“ (MR760 18) „Tri zasebna predstavnika, Otac, Sin i Sveti Duh“ (MS 27a, 1900)	„zasebno lice“ (1SM 247) „je imao posebnu individualnost“ (Signs, May 10, 1899) „Tri zasebna predstavnika, Otac, Sin i Sveti Duh“ (MS 27a, 1900)	„ <u>zasebna ličnost</u> “ (20MR 324) „ <u>Tri zasebna predstavnika</u> , Otac, Sin i Sveti Duh“ (MS 27a, 1900)
„je Bog“	„Otac je sva punina Božanstva“ (Special Testimonies, Series B, No. 7, pp. 62, 63. 1905)	„Hristos je bio Bog koji se javio u telu“ (ST, April 26, 1905)	„i Duh, <u>koji je Bog</u> („being God“), zna um Božji“ (ST, October 3, 1892)
„Tri lica Božanstva“ („three persons“), „Tri žive osobe nebeskog Tria“ („three living persons of the heavenly trio“)	„ <u>Večno Božanstvo – Otac, Sin i Sveti Duh</u> “ (UL 148) „Božanstvo je bilo <u>pokrenuto</u> sažaljenjem prema čovečanstvu i Otac, Sin i Sveti Duh su dali <u>sebe</u> radi izvršenja plana otkupljenja.“ (AUCR, April 1, 1901) „ <u>Postoje tri žive osobe nebeskog tria</u> ; u ime ovih triju velikih sila – Oca, Sina i Svetoga Duha...“ (Special Testimonies, Series B, No. 7, p. 63)		

Zaključak

Značenje reči „lice“, „osoba“ ili „ličnost“, u spisima Elene Vajt, kada se odnose na Svetoga Duha, ne treba tražiti u nekom proizvoljnom tumačenju te reči, već u kontekstu u kome je pisala Elena Vajt. Značenje tih reči je zasnovano na teološkom kontekstu njenog vremena, teološkoj literaturi koju je čitala i koristila, kao i tadašnjim teološkim kretanjima u samoj adventistickoj crkvi i izvan nje. Značenje mora jasno proizaći iz konteksta njenih spisa, a ne biti nametnuto privatnim shvatanjima reči „lice“, „osoba“ ili „ličnost“ bilo na osnovu rečnika ili svakodnevne sekularne upotrebe ovih reči.

Elena Vajt je na mnogim mestima davala izjave o Svetom Duhu od kojih smo neke citirali. Na nekim mestima u tim citatima nije samo spomenula Svetog Duha, već je u više pasusa direktno govorila o tome ko je Sveti Duh i šta je Njegovoj posao u planu spasenja. Ne bi bilo ispravno da mi donosimo neke zaključke o Svetome Duhu na osnovu njenih spisa, a da ona sama nije dala takav zaključak. Da je ona htela da kaže Da je Sveti Duh sam Hristos, Hristov duh⁶, ili neka druga Hristova ličnost, ili ista ličnost u drugoj formi, ili samo Božji uticaj i sila preko koga je Hristos prisutan, ona bi to jasno rekla. U suprotnom, ona je pisala o personifikaciji ili oličenju Hrista u službi Svetoga Duha i to oličenje Hrista je opisala u skladu sa Isusovom izjavom svojim učenicima da će Sveti Duh biti onaj preko koga će On doći k njima. Pa ipak, sam Isus govori o „drugom Utešitelju“. U tom smislu izraz „Treća osoba Božanstva“ koji koristi Elena Vajt, naglašava tu individualnost i zasebnost Svetog Duha u odnosu na druga dve osobe Božanstva. Hristos nije „drugi Utešitelj“ već je to Sveti Duh. S’ druge strane, Sveti Duh nije druga osoba Božanstva, koji je Hristos, nego treća osoba Božanstva.

Elena Vajt ne negira jednakost Svetoga Duha kao treće osobe Božanstva sa prvim i drugim licem Božanstva, Ocem i Sinom. Svi Božanski atributi, kao i sve što je govorila o Božanskim osobama, se odnosi na sve tri osobe ili lica Božanstva. Elena Vajt koristi trinitarski jezik da objasni Božanstvo u onoj meri u kojoj nam je to otkriveno u Bibliji. Postoji jedan Bog, Otac Sin i Sveti Duh i ova tri su u potpunosti jednaka u svom Božanskom statusu. Sveti Duh se ne može posmatrati kao išta drugo osim Božanske osobe u istom smislu kao što su Otac i Sin Božanska lica ili osobe. Ovo je suština i temelj adventističkog shvatanja nauke o Trojstvu izraženom u verovanju broj 2:

„Postoji jedan Bog: Otac, Sin i Sveti Duh, zajednica tri lica iste večnosti...”

Dodatak – Originalne kopije izjava Elen Vajt u vezi Svetoga Duha

Neki smatraju da Elena Vajt nije napisala da je Sveti Duh „lice“ ili „osoba“, da ima „ličnost“ i da je „treća osoba Božanstva“, nego da je to kasnije dodavano i ubacivano u njene spise. Ispod prilažem kopije originala njenih spisa. To su ili originalni transkripti manuskripta gde mozemo da vidimo da ih je pročitala i potvrdila, ili njeni vlastiti originalni rukopisi.

⁶ Neki pogrešno naglašavaju Hristov Duh nasuprot Hristovom telu tvrdeći da Hristos ima telo i Duh kao što čovek ima telo i duh. Po njima, Hristos je u telu na nebu, a u duhu je na zemlji. Ovo ne uči ni Biblija ni Elena Vajt.

„Tri žive osobe nebeskog tria, Otac, Sin i Sveti Duh“ (transkript) MS21, 4:

-4-

MS 21-106

the things of earth. The Father is all the fullness of the God-head bodily, and is invisible to mortal sight.

Personality of God

The Son is all the fullness of the God-head manifested. The word of God declares him to be "the express image of his person." "God so loved the world that he gave his only begotten Son, that whosoever believeth in him should not perish, but have everlasting life." Here is shown the personality of the Father.

The Comforter that Christ promised to send after he ascended to heaven, is the Spirit in all the fullness of the God-head, making manifest the power of divine grace to all who receive and believe in Christ as a personal Savior. There are three living persons of the heavenly trio, in the name of these three great powers,--the Father, the Son, and the Holy Spirit,--those who receive Christ by living faith are baptized. and these powers

Holy Spirit

„Tri zasebna predstavnika, Otac, Sin i Sveti Duh (transkript) MS27a 7:

-7-

Ms 27a 60

they may be made perfect in one: and that the world may know that thou hast sent me, and hast loved them as thou hast loved me."

Wonderful, gracious words!

• Love for God is cultivated and developed by beholding Him who has bought us with his own life. Learn to serve him, not under an oppressive restraint but with cheerful obedience. Thus you may represent him to the world. We are to strive daily to increase in knowledge, multiplying our powers through the grace given. *so that will come after me let him who is himself and take up his cross and follow me* We are to grow in usefulness. Thus we may testify to the world that God has sent his Son ~~into the~~ to this earth to save men and women from sin. > As God's followers manifest the mighty power of his grace to transform the heart, they show that they bear the true imprint of his name.

> Three distinct agencies, the Father, the Son, and the Holy Ghost, work together for human beings. They are united in the work of making the church on earth like the church in heaven. They place the resources of heaven at the disposal of those who will appreciate and impart these spiritual treasures, multiplying them by using them to the glory of God. Every diligent effort to improve adds to the gifts we have. The powers of heaven work with human beings on the plan of multiplication. <

> Christ came to the earth to set in operation a vast missionary work. Those who compose his church are to co-operate with him by revealing his attributes. *Self is to be made in Christ* They are to act under the dictation of the Holy Spirit. ~~The~~ Heavenly angels co-operate with those who seek to give to humanity the impress of the divine

„Tri osobe, Otac, Sin i Sveti Duh“ (transkript i rukopis) MS57, 1900:

upon the plan of multiplication. "Grace and peace be multiplied unto you through the knowledge of God and of Jesus our Lord." The work is laid out before every soul that has acknowledged his faith in Jesus Christ by baptism, and has become a receiver of the pledge from the three persons, the Father, the Son, and the Holy spirit.] <

"Grace and peace be multiplied ^{unto you} through the knowledge of

Excerpt from Manuscript 57, 1900.

his faith by baptism and by become receiver of
the pledge from the three persons the Father and
the Son and the Holy Ghost Peter. 2. 28
and he that baptizeth him is blind and cannot see ^{after}

Excerpt from handwritten draft of Manuscript 57, 1900.

„Sveti Duh je osoba“, „Sveti Duh ima ličnost“, Sveti Duh je božanska osoba“
(transkript i rukopis) MS20 9:

-9- MS20-06

grandeur. These tables of stone are in the heavens, and they will be brought forth in that day when the judgment shall sit, and the books shall be opened, and men shall be judged according to the things written in the books. They will be judged by the law written by the finger of God, and given to Moses to be deposited in the Ark. A record is kept of the deeds of all men, and according to his works will every man receive sentence, whether they be good or whether they be evil.

> The Holy Spirit always leads to the written word. The Holy Spirit is a person; for he beareth witness with our spirits that we are the children of God. When this witness is borne, it carries with it its own evidence. At such times we believe and are sure that we are the children of God. What strong evidence of the power of truth we can give to believers and unbelievers ~~and~~ when we can voice the words of John, "We have known and believed the love that God hath to us. God is love; and he that dwelleth in love dwelleth in God, and God in him."

The Holy Spirit has a personality, else he could not bear witness to our spirits and with our spirits that we are the children of God. He must also be a divine person, else he could not search out the secrets which lie hidden in the mind of God. "For what man knoweth the things of a man save the spirit of man, which is in him; even so the things of God knoweth no man, but the Spirit of God." C MS20 1906

^{Copies S.F. xiv, 1906}
Shall sit and the wicked shall be shamed and every³⁶¹⁵
man shall be judged by the Law of God written
by the finger of God and given to Moses to be deposited
on the Ark, and the Ark in the Holy of Holies
Shrine of Shiloh, then then is a record kept
of all the deeds of men, and according to the merits
will every man receive whether they be good or whether
they be evil, c1.

The Holy Spirit always lead to the written word
The Holy Spirit is a person for he hears the witness
within our spirit that we are the children of God
When this witness is given it bears its own
evidence with it and also inclines me to believe
and be sure that we are the children of God, and
show much evidence we can give which even our
unbelievers when we can give the words of John
We have known and believed the love that God
hath to us God is love; and he that dwelleth in
love dwelleth in God, and God in him.

The Holy Spirit is a person ality else he could not
hear witness to our spirits and within our spirits
that we are the children of God. He must also be a
divine person or he could not search out the secret
which lay hidden in the mind of God nor what things
humbleth the things of a man save the things
of man which is in him even so the things of
God humbleth no man but the Spirit of God.

„Sveti Duh je treće lice Božanstva“ (transkript) Letter 8, 1896:

Manuscript Release # 1300
of EW 1193-1501
Entire Letter

"Sunnyside," Cooranbong, February 6, 1896.

B-8-96
B-8-1896
TM 392-400

All released: Series A#10 pp 25-33

To my Brethren in America:-

The great office work of the Holy Spirit is thus distinctly specified by our Saviour, "And when he is come, he will reprove the world of sin." [Christ knew that this announcement was a wonderful trust. He was nearing the close of his ministry upon this earth, and was standing in view of the cross, with a full realization of the load of guilt that must be placed upon him as the sin-bearer. Yet his greatest anxiety was for his disciples. He was seeking to find solace for them, and he told them, "Nevertheless I tell you the truth; It is expedient for you that I go away: for if I go not away, the Comforter will not come unto you; but if I depart, I will send him unto you."

[Evil had been accumulating for centuries, and could only be restrained and resisted by the mighty power of the Holy Spirit, the third person of the Godhead, who would come with no modified energy, but in the fulness of divine power. [Another spirit must be met; for the essence of evil was working in all ways, and the submission of man to this Satanic captivity was amazing.]

The Upward Look 57
Manuscript Release # 240
ms Release 791